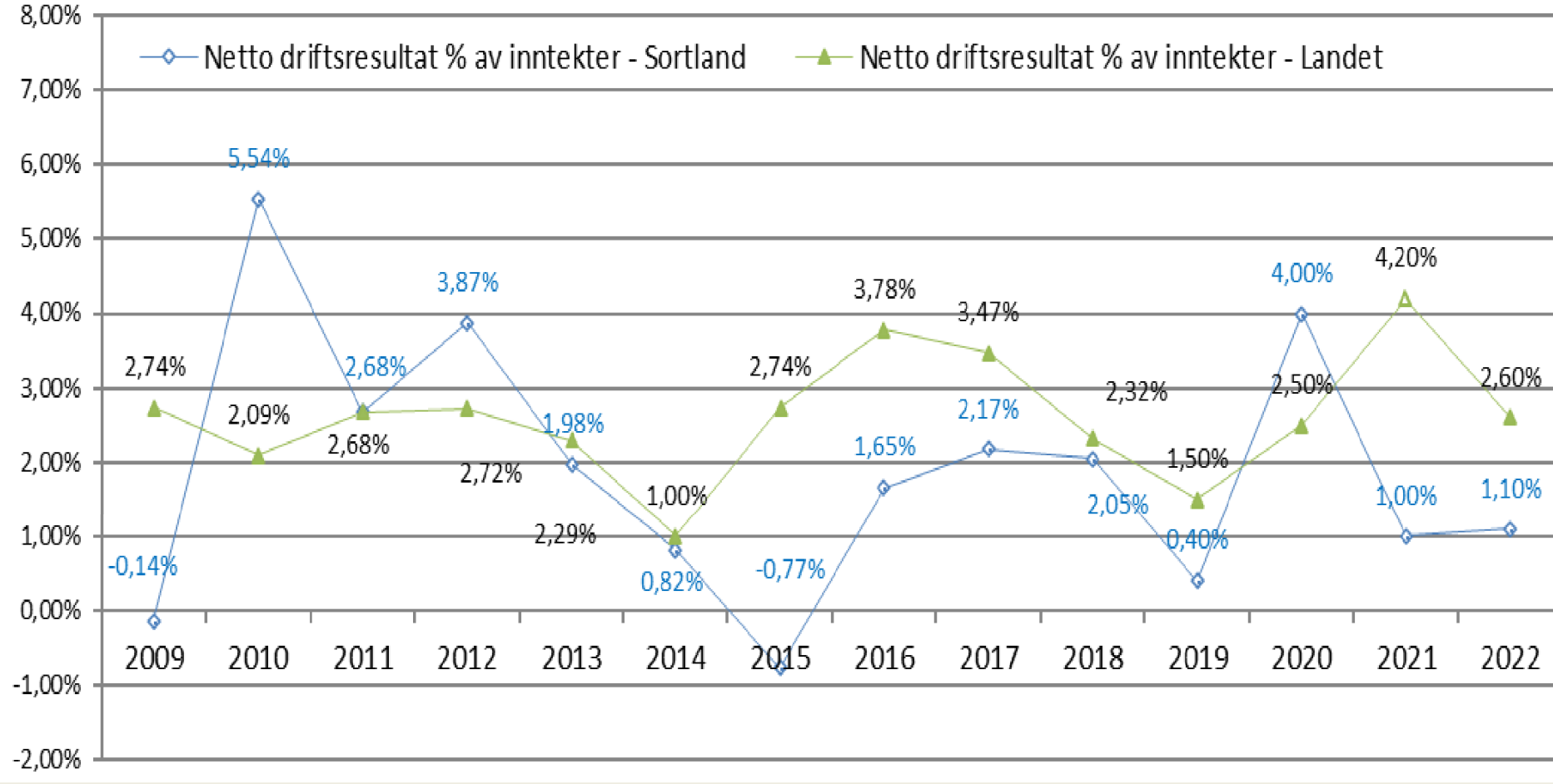

Sortland kommune

Effekt av aksjeutbytte

Utviklingen i aksjeutbytte har variert over tid, og hvor det i 2009 var 2,8 MNOK i utbytte til 2013 som hadde ca. 0,2 MNOK i utbytte. For inneværende år budsjettert med et utbytte på 4,1 MNOK

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2 800 000	1 131 900	2 904 300	4 102 700	233 333	2 135 000	1 735 642	1 597 862	1 460 082	1 322 302	5 441 284	22 742 826	1 751 461	2 897 683	4 100 000

Gjennom perioden har Sortland kommune mottatt ca. 56 MNOK i aksjeutbytte og hvor det var historisk høyt i 2020

blåbyen

Sortland kommune

Effekt av eiendomsskatt

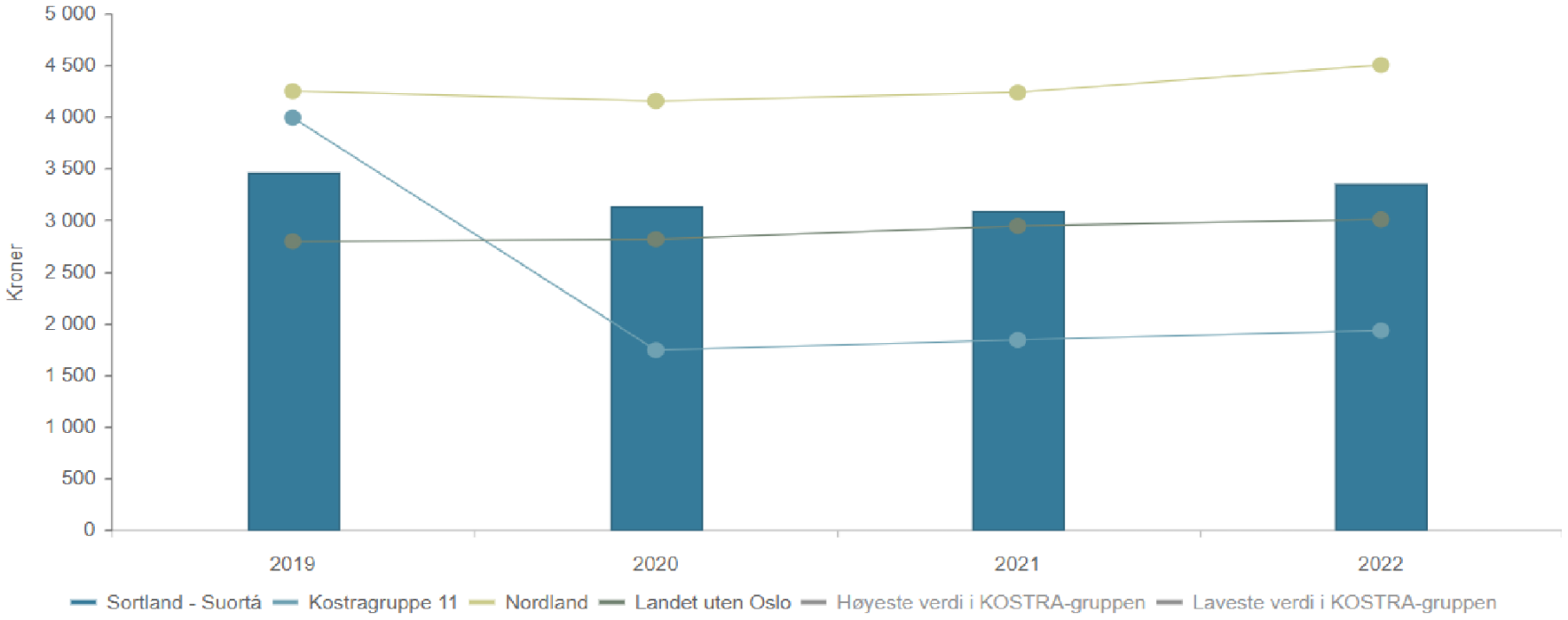
I 2010 hadde 309 kommuner innført eiendomsskatt. Før kommunesammenslåingene i 2020 var dette økt til 371. Av dagens 356 kommuner er det 258 kommuner som har eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger i 2023.

Eiendomska	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verk/bruk	3 461 256	3 510 517	3 594 116	3 482 363	3 383 815	3 383 815	3 381 407	3 356 291	3 331 175	3 306 059	636 102	530 085	423 844	317 883	280 000
Næring		5 944 760	6 014 943	6 068 252	6 089 904	6 056 682	6 125 727	6 124 550	6 154 430	6 184 311	13 138 426	14 427 816	16 037 504	17 746 207	18 603 800
Bolig/fritid	10 383 767	10 807 664	10 895 806	10 094 713	8 747 637	8 314 552	8 141 298	7 646 234	7 151 170	6 656 105	22 765 746	17 961 041	15 823 082	17 310 335	13 920 888
Sum	13 845 023	20 262 941	20 504 865	19 645 328	18 221 356	17 755 049	17 648 433	17 127 075	16 636 775	16 146 475	36 540 274	32 918 942	32 284 430	35 374 425	32 804 688

Kommunens samlede eiendomskatteinntekter har fra 2009 til 2023 økt med ca. 137 %, og tilsvarer 19 MNOK. Økningen fra 2009 til 2019 viser en økning på ca. 164 %, tilsvarende 22,7 MNOK

Sortland kommune

Eiendomsskatt totalt Beløp per innbygger (kr)

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	3 458	3 131	3 084	3 349
Kostragruppe 11	3 991	1 740	1 838	1 929
Nordland	4 247	4 152	4 234	4 501
Landet uten Oslo	2 792	2 813	2 941	3 004

Effekt av Havbruksfond

Stortinget vedtok i 2015 å opprette et havbruksfond i stedet for arealavgift (*innstilling fra næringskomiteen om forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett*

2 019	2 020	2 021	2 022	2 023
2 766 658	14 089 736	8 110 723	21 230 434	4 700 000

Sortland kommune har inntektsført ca. 51 MNOK siden 2019 i inntekter fra havbruksfondet i sin drift.

blåbyen

Sortland kommune

Effekt av endret avdragsprinsipp

Kommunens vedtok endring i avdragsprinsipp fra 2009/2010 har medført et betydelig bedre økonomisk handlingsrom i hele 14 års perioden. Innføring av endret avdragsprinsipp (Sortland kommune benytter «minsteavdragsmetoden») for fastsettelse av låneavdragene for hvert eneste år

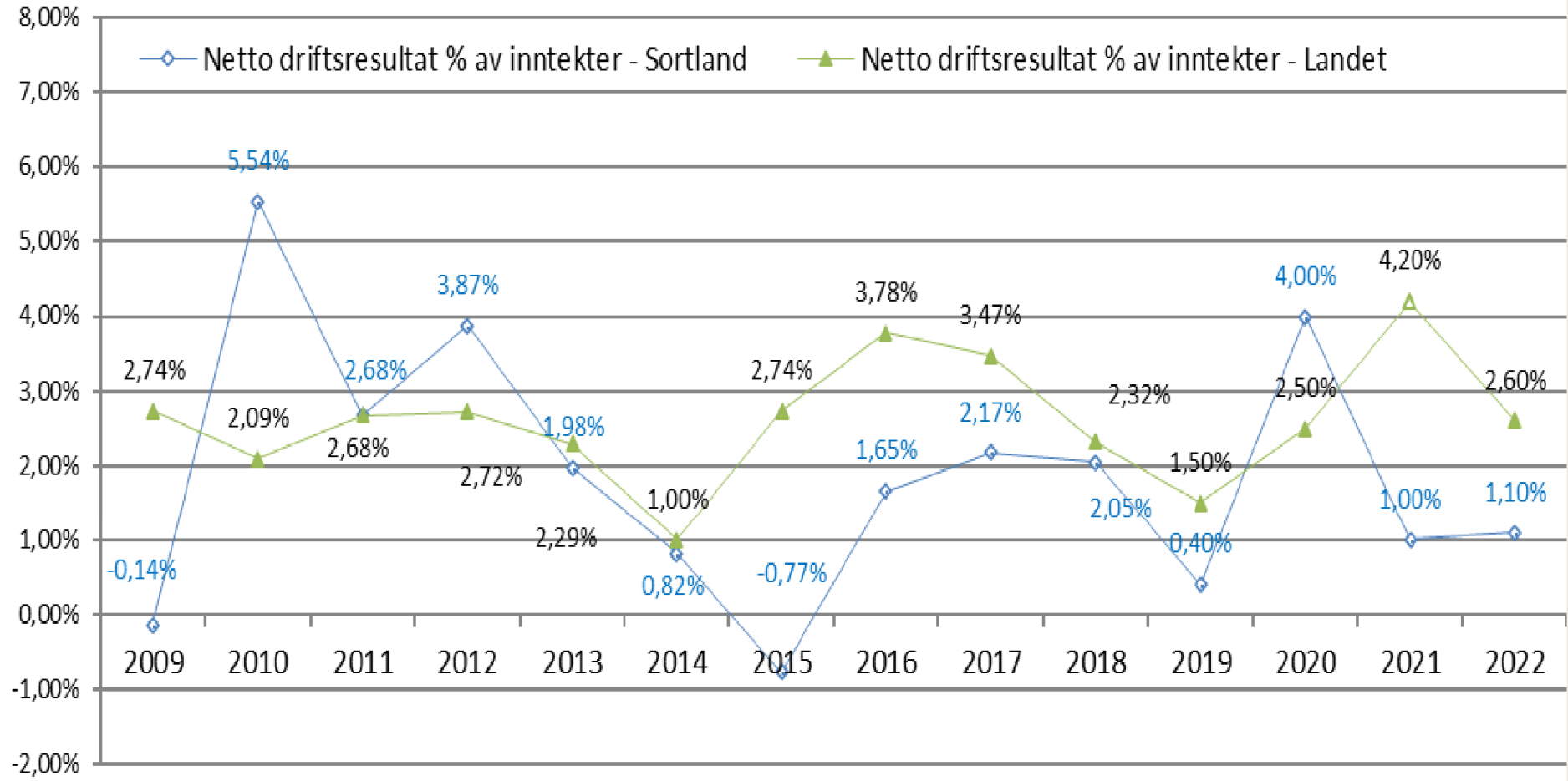
Lån 460

Lån 1024

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
27 139 000	15 150 000	17 920 000	18 000 000	18 600 000	20 409 000	17 214 333	16 550 905	15 887 476	15 224 048	26 611 942	32 442 066	35 800 839	36 231 865	37 000 000

Differansen mellom «minsteavdragsmetoden» og «vanlige» avdrag som ble benyttet før 2010 utgjør mange 10 talls millioner

Hvis en definerer at avskrivninger er årlige kostnader på forbruk av anleggsmidler på investeringer, har dette ingen effekt på resultatmålet «netto driftsresultat» i kommuneregnskapet. I kommunen er det avdragene som «måles»- hva betyr dette?

Som det fremgår av tabellen over, er det særlig store positive avvik sammenlignet med landet i 2010, 2012 og 2020. For resten av de 11 årene mellom 2009 og 2022 ligger Sortland under landsgjennomsnittet.

Oppsummerte effekter

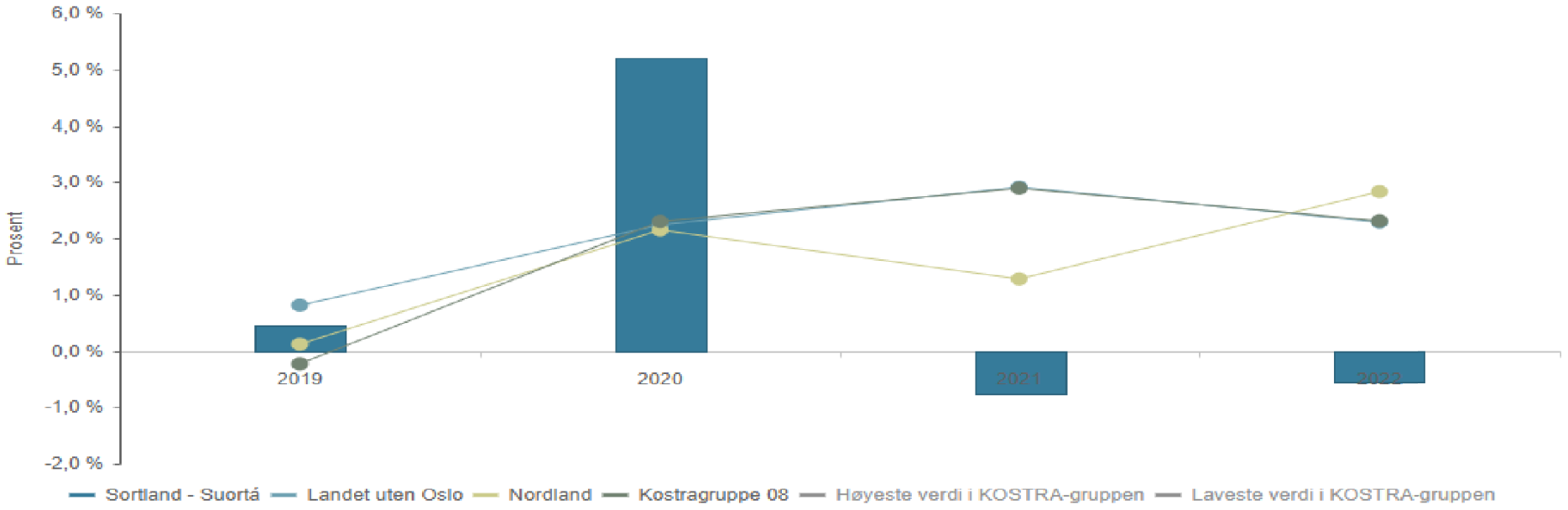
Hvis en tar utgangspunkt i 2009 (kommunen hadde negativt driftsresultat) og trekker fra inntekter fra aksjeutbytte, eiendomsskatt og etter hvert inntekter fra havbruksfond, vises det fortsatt en negativ balanse på 10,5 MNOK. (avdragene var 27,1 MNOK, inntekter var 2,8 MNOK+ 13,8 MNOK).

Bortsett fra 2013,2014 og 2015 (mindre beløp) er differansen mellom betalte avdrag (etter endret avdragsmetode i 2010 og frem til i dag) er nettoeffekten ca. 98 MNOK i pluss. 89 MNOK er akkumulerte nettoeffekter de siste 5 årene er 89 MNOK.

Det kan indikere at kommunen har tatt i bruk det mulighetsrommet som er tilgjengelig og utnyttet dette på maksimale nivåer for å maksimere inntektspotensialet optimalt på de 3 overnevnte faktorene.

Pensjon og amortisering er ikke hensyntatt i «analysen»

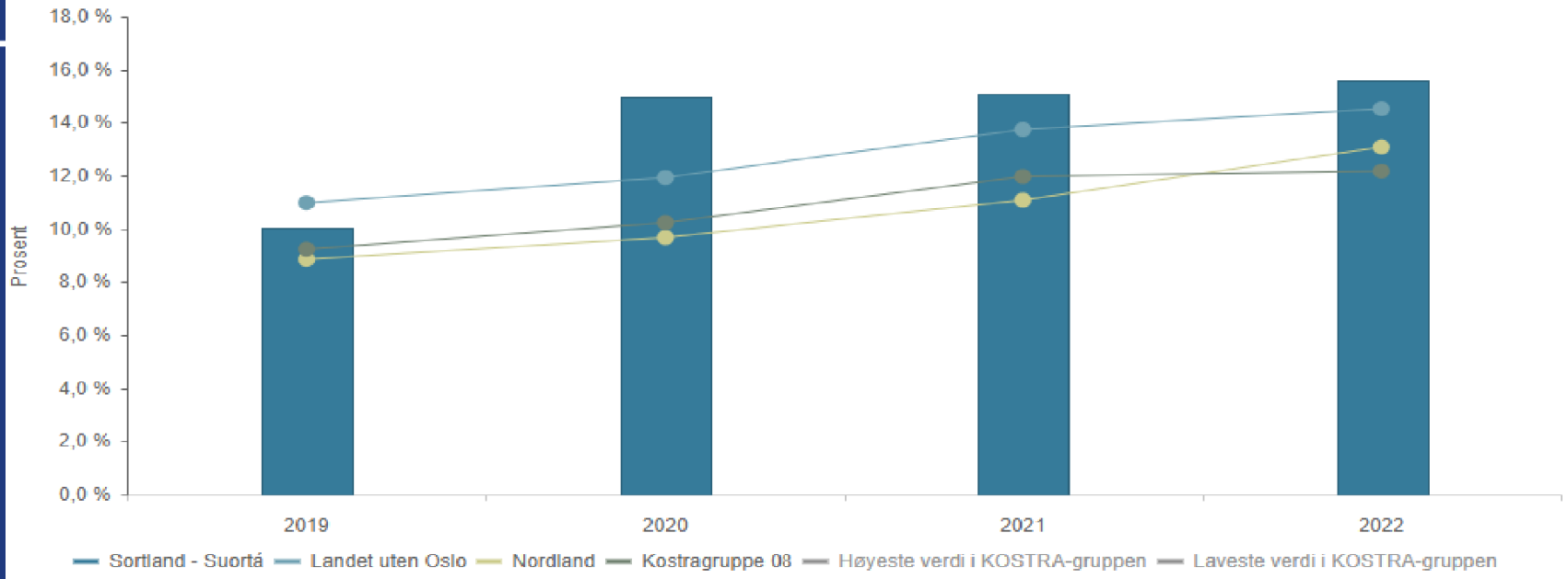
Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	0,5 %	5,2 %	-0,8 %	-0,6 %
Landet uten Oslo	0,8 %	2,2 %	2,9 %	2,3 %
Nordland	0,1 %	2,2 %	1,3 %	2,8 %
Kostragruppe 08	-0,2 %	2,3 %	2,9 %	2,3 %

Kommunens netto driftsresultat er negativt i 2021 og 2022 med henholdsvis -0,8 % og -0,6 % når en hensyntar avsetninger, premieavvik og amortisering av pensjon. Det vil si at når en hensyntar de framtidige forpliktelsene som påløper i den årlige drift, har kommunen et merforbruk i 2021 og 2022.

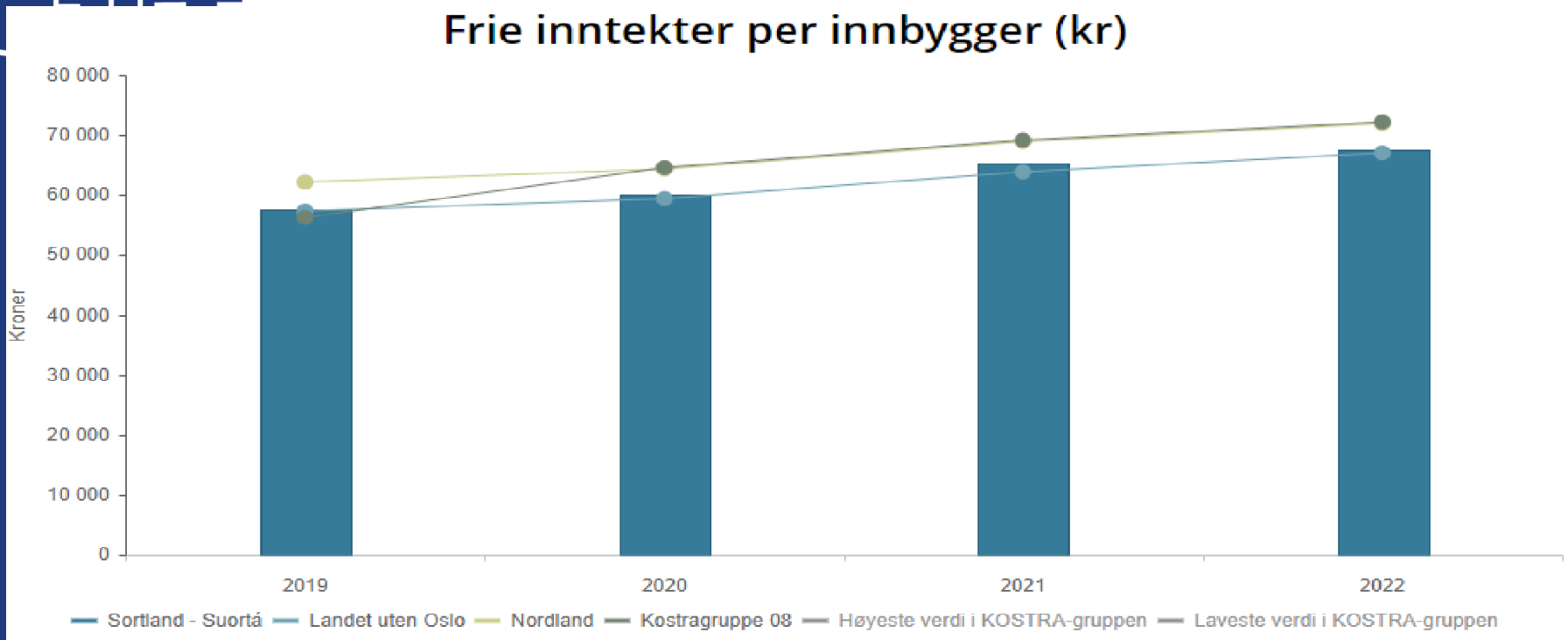
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	10,0 %	15,0 %	15,1 %	15,6 %
Landet uten Oslo	11,0 %	11,9 %	13,7 %	14,5 %
Nordland	8,9 %	9,7 %	11,1 %	13,1 %
Kostragruppe 08	9,2 %	10,2 %	12,0 %	12,2 %

Sortland kommune hadde ved utgangen av 2022 et disposisjonsfond på 151,8 MNOK

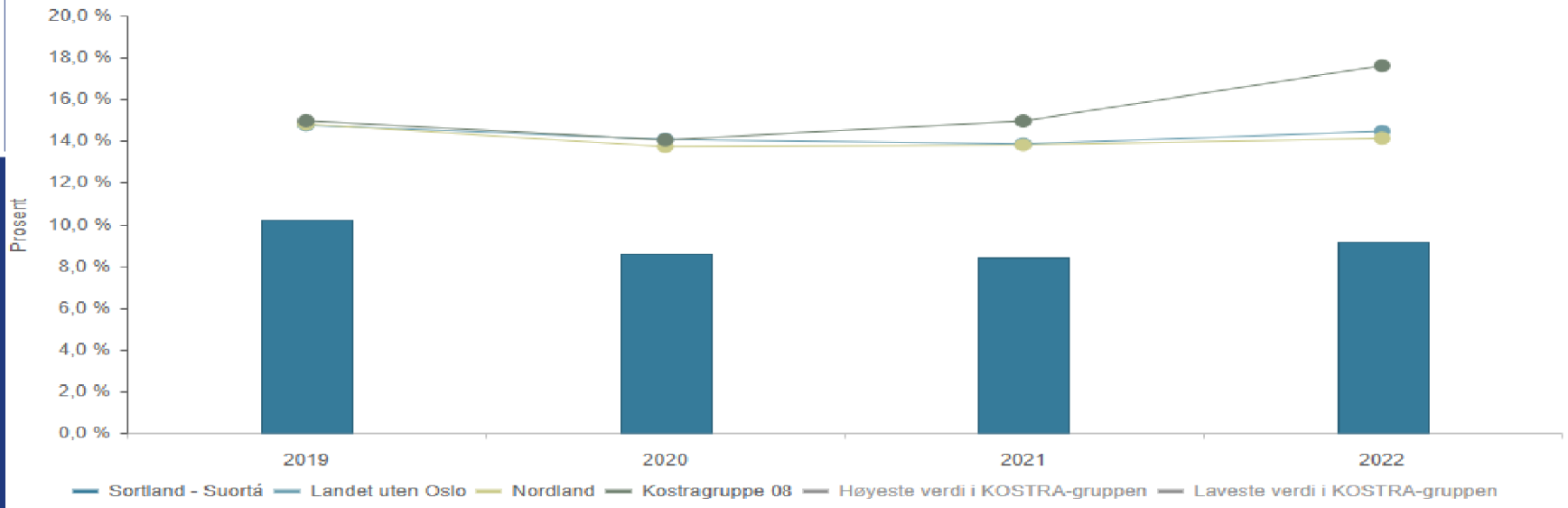
Kommunens disposisjonsfond har økt med 5,6 % fra 2019 til 2022. Sortland er på 4. plass i KOSTRA-gruppen og på 18. plass i fylket

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	57 622	59 982	65 261	67 547
Landet uten Oslo	57 318	59 398	63 840	67 020
Nordland	62 154	64 326	68 892	71 931
Kostragruppe 08	56 230	64 566	69 139	72 182

De frie inntektene har den siste fireårsperioden økt med 17,2 %.
Sortland ligger lavest i KOSTRA-gruppen på 13. plass.
Senja ligger øverst med frie inntekter på 80 426 kroner per innbygger

Salgs- og leieinntekter i prosent av brutto driftsinntekter (B)

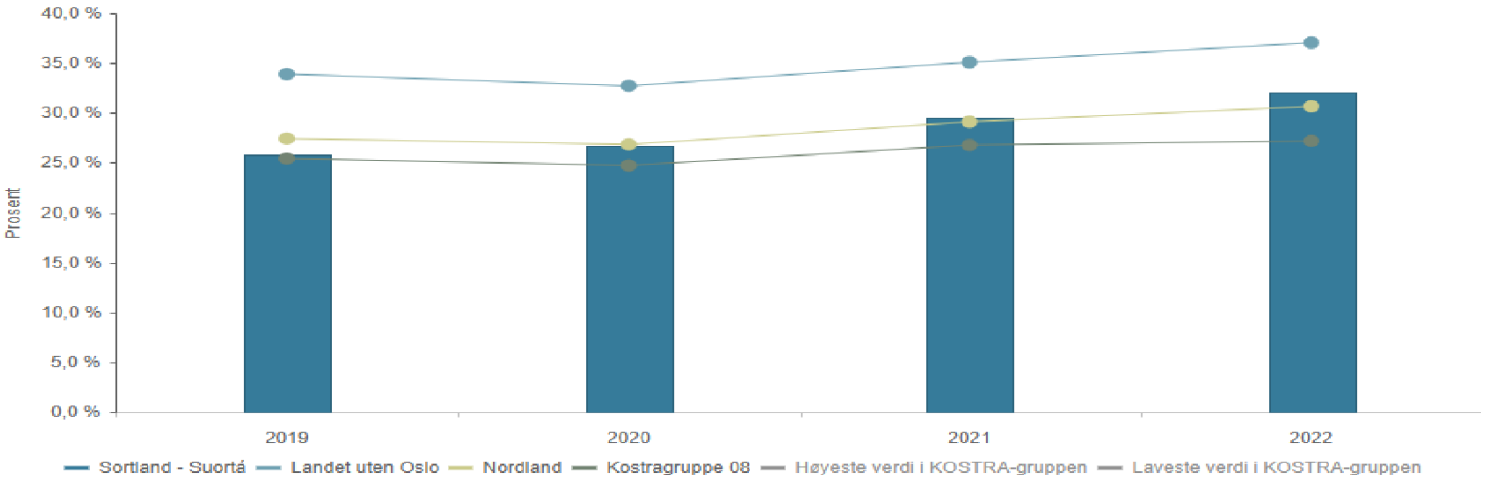

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	10.2 %	8.6 %	8.4 %	9.2 %
Landet uten Oslo	14.8 %	14.1 %	13.9 %	14.5 %
Nordland	14.8 %	13.7 %	13.8 %	14.1 %
Kostragruppe 08	15.0 %	14.0 %	15.0 %	17.6 %

I KOSTRA-gruppen er kommunen på 11. plass, hvor Bømlo ligger lavere i gruppen med 7,2 %. Til sammenligning har Sortlands nabokommuner Hadsel og Øksnes en andel på 13,4 % og 12,2 %.

Sortland kommune

Skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av brutto driftsinntekter (B)

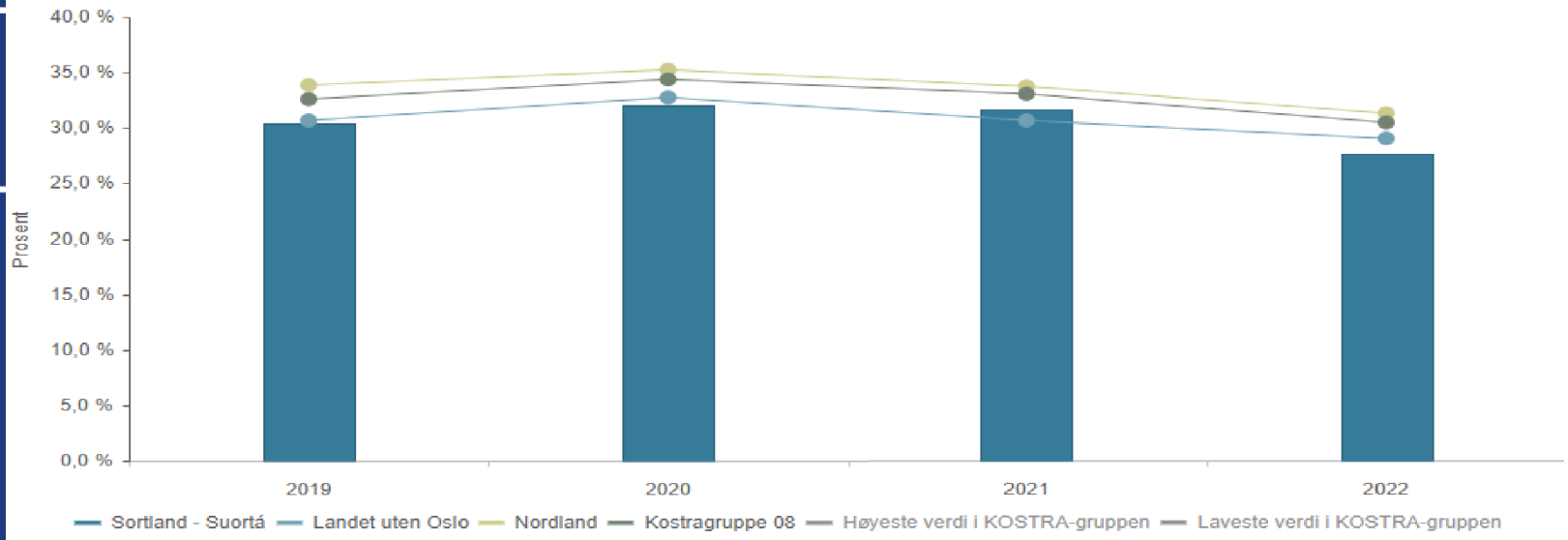
	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	25,8 %	26,6 %	29,6 %	32,1 %
Landet uten Oslo	33,9 %	32,7 %	35,1 %	37,0 %
Nordland	27,4 %	26,8 %	29,1 %	30,7 %
Kostragruppe 08	25,4 %	24,7 %	26,8 %	27,2 %

Sortland er nummer 2 i KOSTRA-gruppen med kun Bømlo som eneste kommune i gruppen med høyere andel på 36,4 %. Hadsel har en andel på 36,8 %, mens Øksnes har 31,3 % (ikke samme KOSTRA-gruppe).

blåb

Sortland kommune

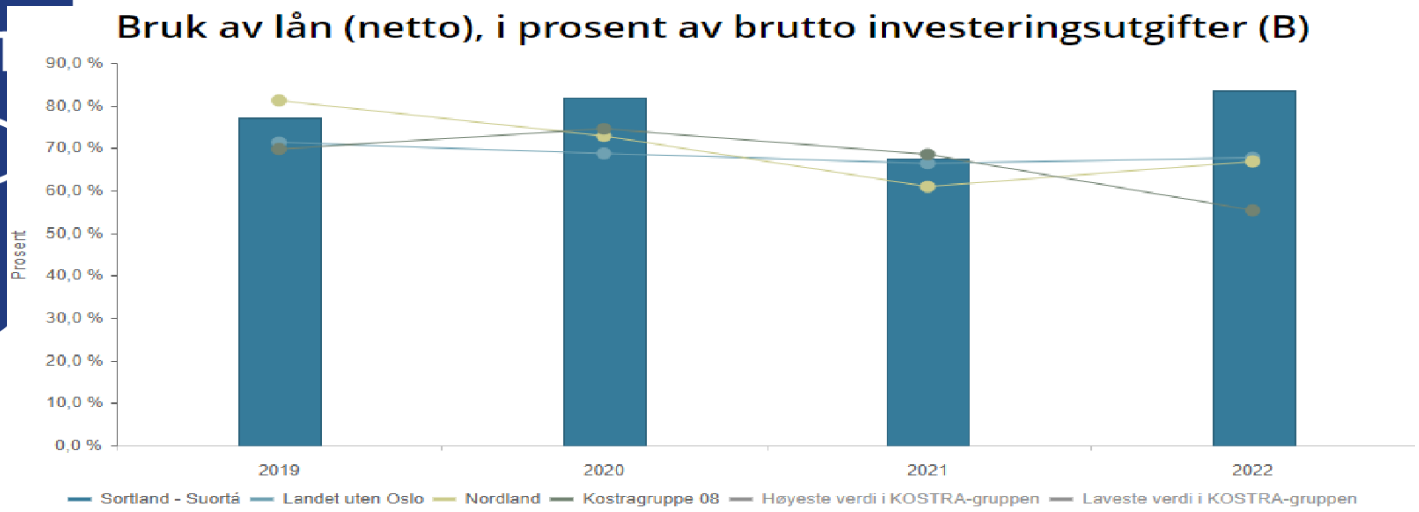
Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	30,4 %	32,0 %	31,7 %	27,7 %
Landet uten Oslo	30,7 %	32,7 %	30,7 %	29,0 %
Nordland	33,8 %	35,2 %	33,7 %	31,3 %
Kostragruppe 08	32,6 %	34,4 %	33,0 %	30,5 %

I KOSTRA-gruppen er Sortland på 11. plass av totalt 13 kommuner. Kvinnherad og Ullensvang er de to kommunene i KOSTRA-gruppen som har lavere andel rammeoverføring av sine driftsinntekter.

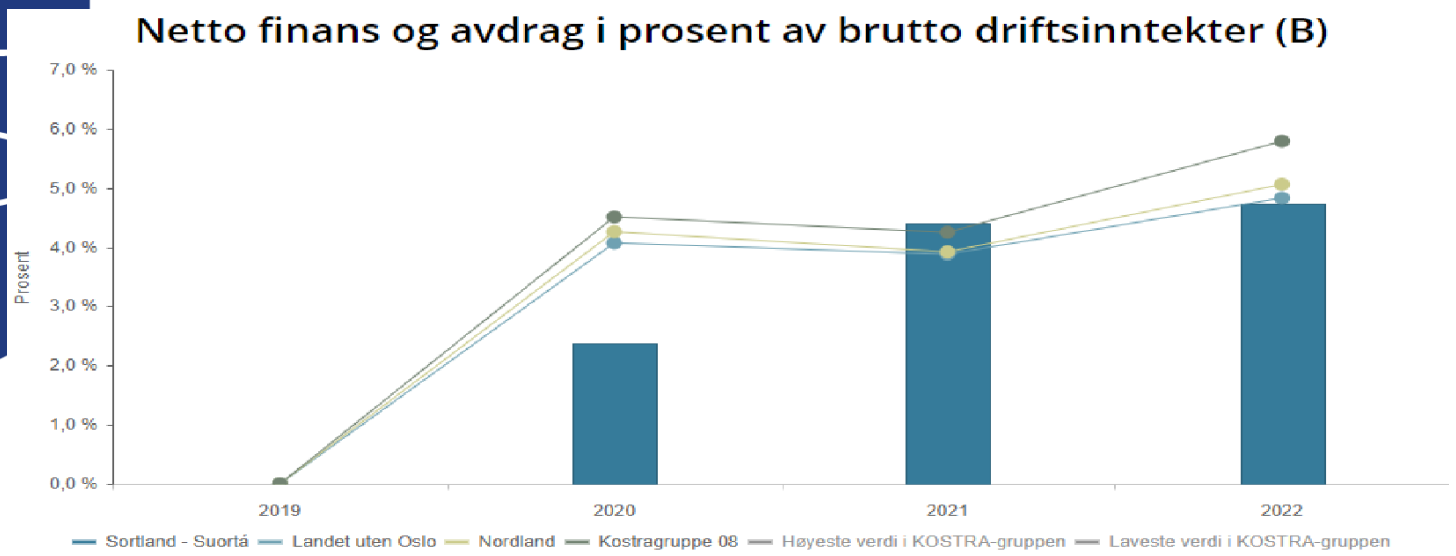
Øksnes har en andel på 34,3 %, Hadsel har 25,6 %.

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	77,2 %	82,0 %	67,7 %	83,6 %
Landet uten Oslo	71,3 %	68,7 %	66,4 %	67,7 %
Nordland	81,2 %	72,8 %	60,9 %	66,9 %
Kostragruppe 08	69,8 %	74,5 %	68,5 %	55,3 %

I KOSTRA-gruppen er Sortland på 2. plass, hvor Sogndal kommune er eneste kommune med høyere andel bruk av lån til investeringer på 86 %.

Til sammenligning har Hadsel kommune en andel bruk av lån i prosent av brutto investeringsutgifter på 74,7 %, mens Øksnes ligger over Sortland kommune med andel på 86,6 %.

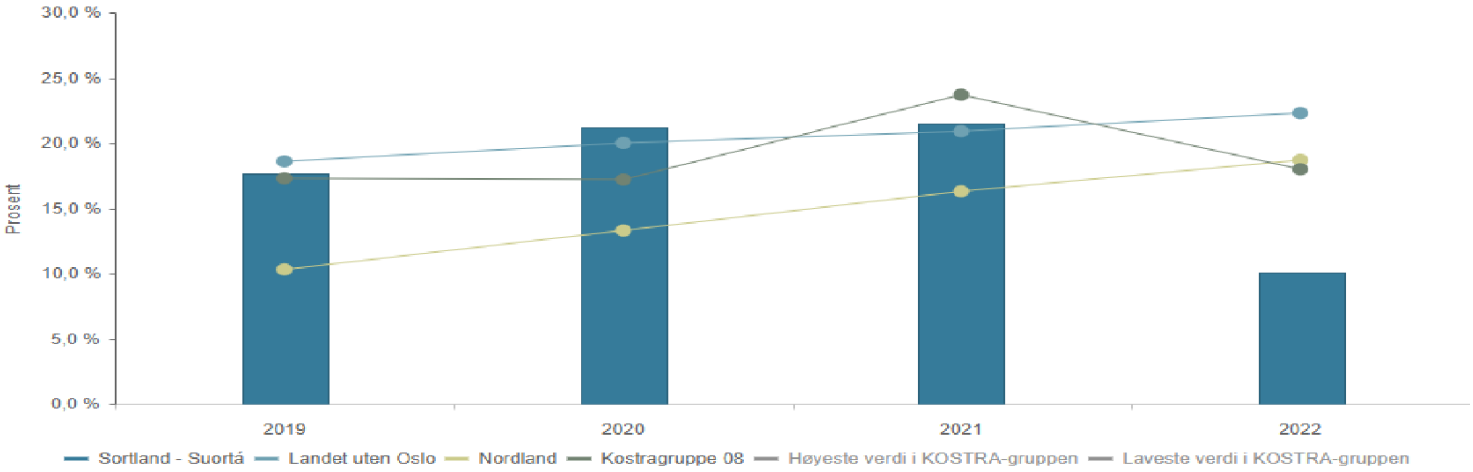
	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá		2,4 %	4,4 %	4,7 %
Landet uten Oslo		4,1 %	3,9 %	4,8 %
Nordland		4,3 %	3,9 %	5,1 %
Kostragruppe 08		4,5 %	4,3 %	5,8 %

Netto finansutgifter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter, kommer Sortland kommune bedre ut med en andel på 4,7 %.

Kommunen har i 2022 lavere andel finans og avdragsutgifter enn KOSTRA-gruppen med 5,8 % og Nordland med 5,1 %. Sortland har høy andel av sin låneportefølje renteeksponert.

Gevinsten er tatt ut!

Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) brutto investeringsutgifter andel av totale utgifter (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	17,7 %	21,2 %	21,5 %	10,1 %
Landet uten Oslo	18,6 %	20,0 %	20,9 %	22,3 %
Nordland	10,3 %	13,3 %	16,3 %	18,7 %
Kostragruppe 08	17,3 %	17,2 %	23,7 %	18,0 %

I KOSTRA-gruppen er kommunen på 9. plass, hvor det er 4 kommuner i gruppen som har lavere andel investeringer i VAR-området enn Sortland.

Øksnes en andel på 21,6 %, mens Hadsel kommune ligger på 22,9 %.

Hva betyr dette? (gebyrer, forsyningssikkerhet, utbygging (off/privat) tilrettelegging, miljø etc?

Totalt vedlikeholdsetterslep alle kommunale bygg 2017

Byggruppe	Ant. m2	0-1 år	2-5 år	6-10 år	Totalsum	Herav UU	Etterslep pr m2	Uteområder
Skolebygg	22 227	221 250	33 473 250	10 754 000	44 448 500	3 420 750	2 000	14 500 000
Barnehager	2 461	0	6 809 000	2 060 000	8 869 000	2 659 000	3 604	
Omsorgsbygg	13 038	100 000	7 438 700	1 994 500	8 281 200	0	635	
Adm-idrett-kultur	35 287	2 250 000	33 695 210	20 170 000	56 115 210	0	1 590	
SUM	73 013	2 571 250	81 416 160	34 978 500	**117 713 910**	**6 079 750**		14 500 000

Totalt etterslep inkl. uteområder skoler: **132 213 910**

Det totale etterslepet over 10 år var beregnet til å koste kommunen 132 MNOK

Stipulert etterslep i 2023 kroner er 177 MNOK. (Dette kan ikke lånefinansieres, og må tas innenfor ordinær drift).

blåbyen

Sortland kommune

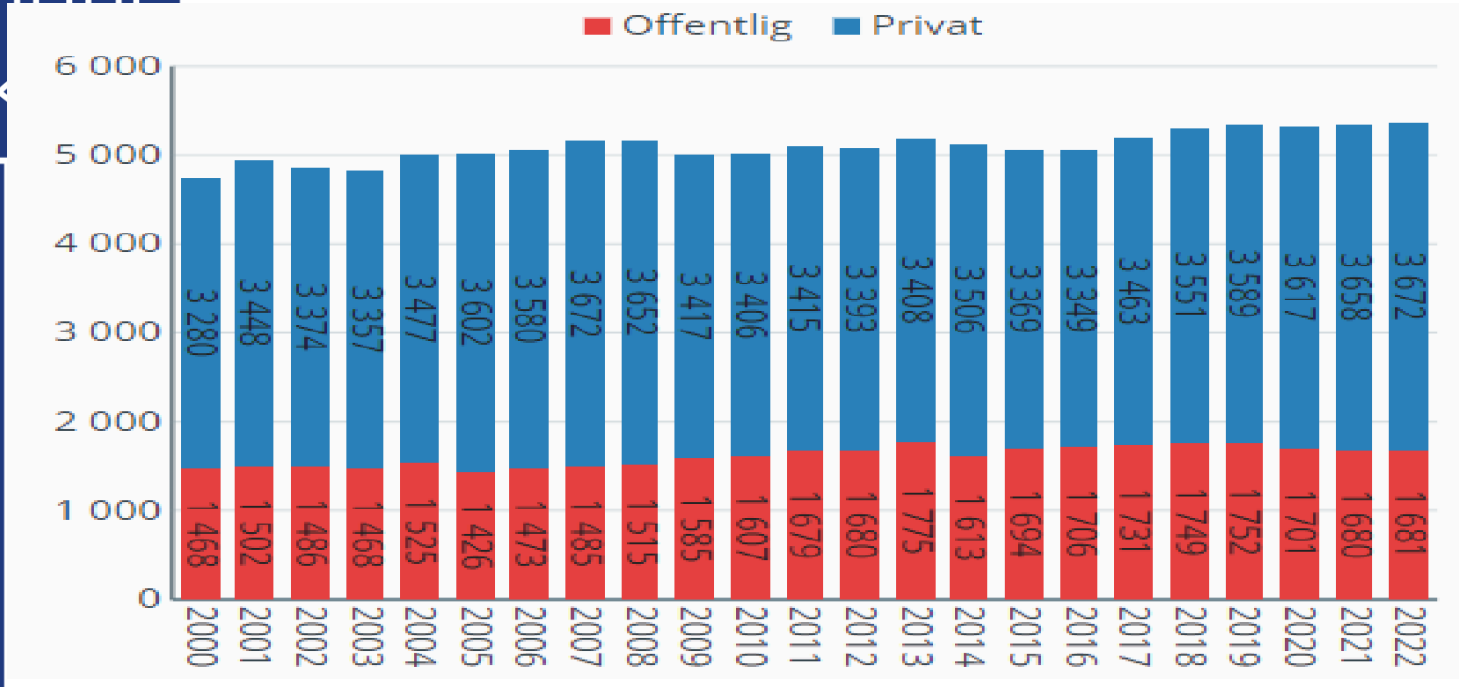
Oppsummert kommunens økonomiske potensial

Inntektssiden i form av utbytte, eiendomsskatt og havbruksfond er dette i stor grad maksimalisert.

Det samme gjelder til en viss grad også visse brukerbetalinger, som i mange sammenhenger er forskriftsbasert med maksimaltak. Potensial på flere områder!

Lånegjelden er (med forpliktelsene til Kulturfabrikken Eiendom AS) relativt høy, og ytterligere økning av kommunal lånegjeld, uten å redusere driftsutgiftene tilsvarende vil over tid ikke være økonomisk bærekraftig.

Næringslivet i Sortland kommune

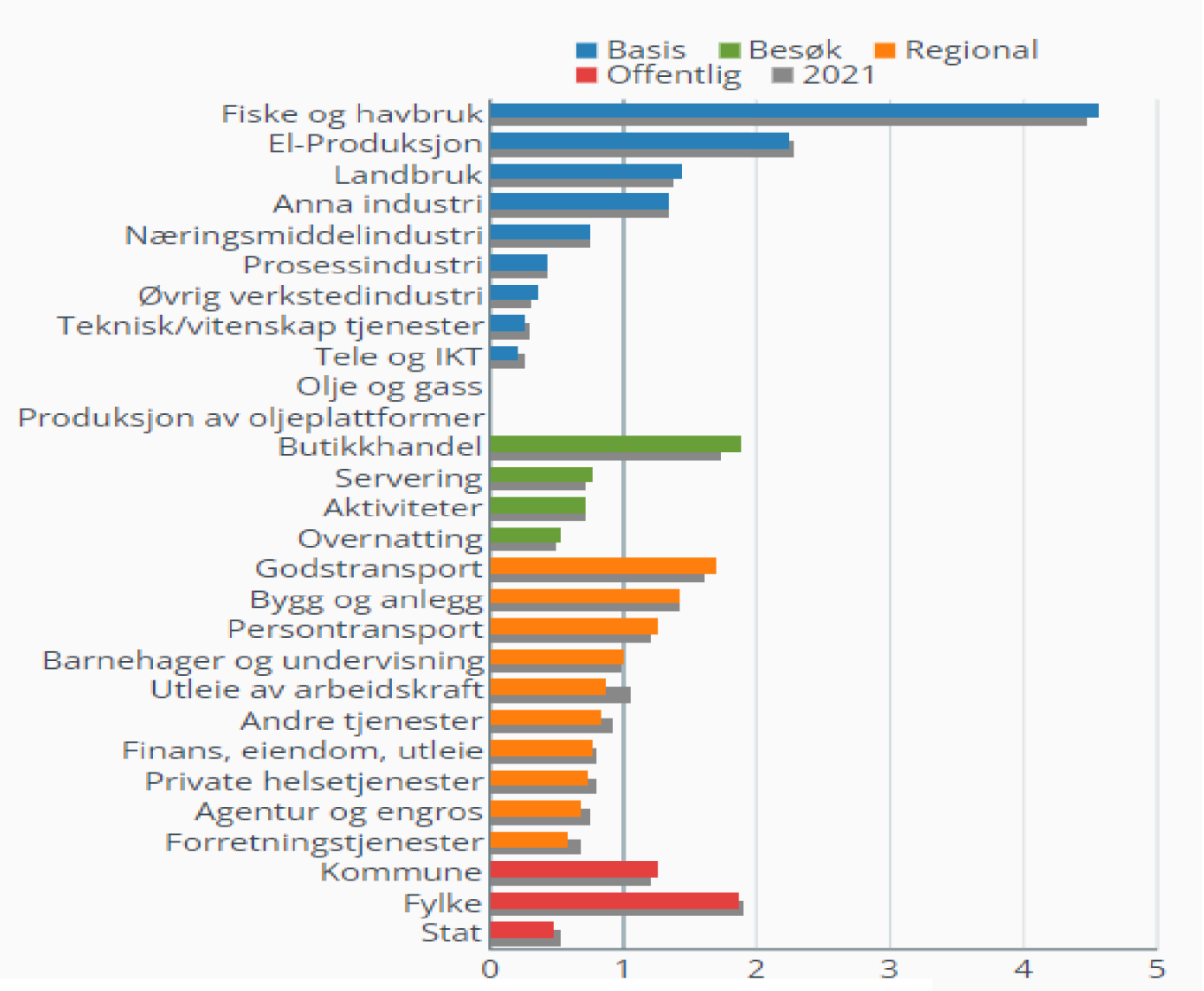

Fra år 2000-2022 har det i privat næringsliv blitt 392 flere arbeidsplasser, mens det i samme periode har blitt 213 flere arbeidsplasser i offentlig sektor. Denne økningen tilsvarer en vekst på 11,95 % i privat sektor, mens offentlig sektor har en vekst på 14,5 %.

Relativ vekst i arbeidsplasser er forskjellen mellom veksten i kommunen og veksten i Norge for øvrig. Utviklingen de siste ti år, har arbeidsplassveksten i Sortland kommune vært 3,3 % svakere enn landsgjennomsnittet

For privat sektor alene er Sortland kommune på nummer 101. plass for arbeidsplassvekst med 1,3 % i perioden 2013-2022, som er bede vekst enn landet som helhet. I 2022 fikk Sortland en svakere arbeidsplassutvikling enn landet, med svak utvikling i både offentlig og privat sektor.

Næringslivet i Sortland kommune

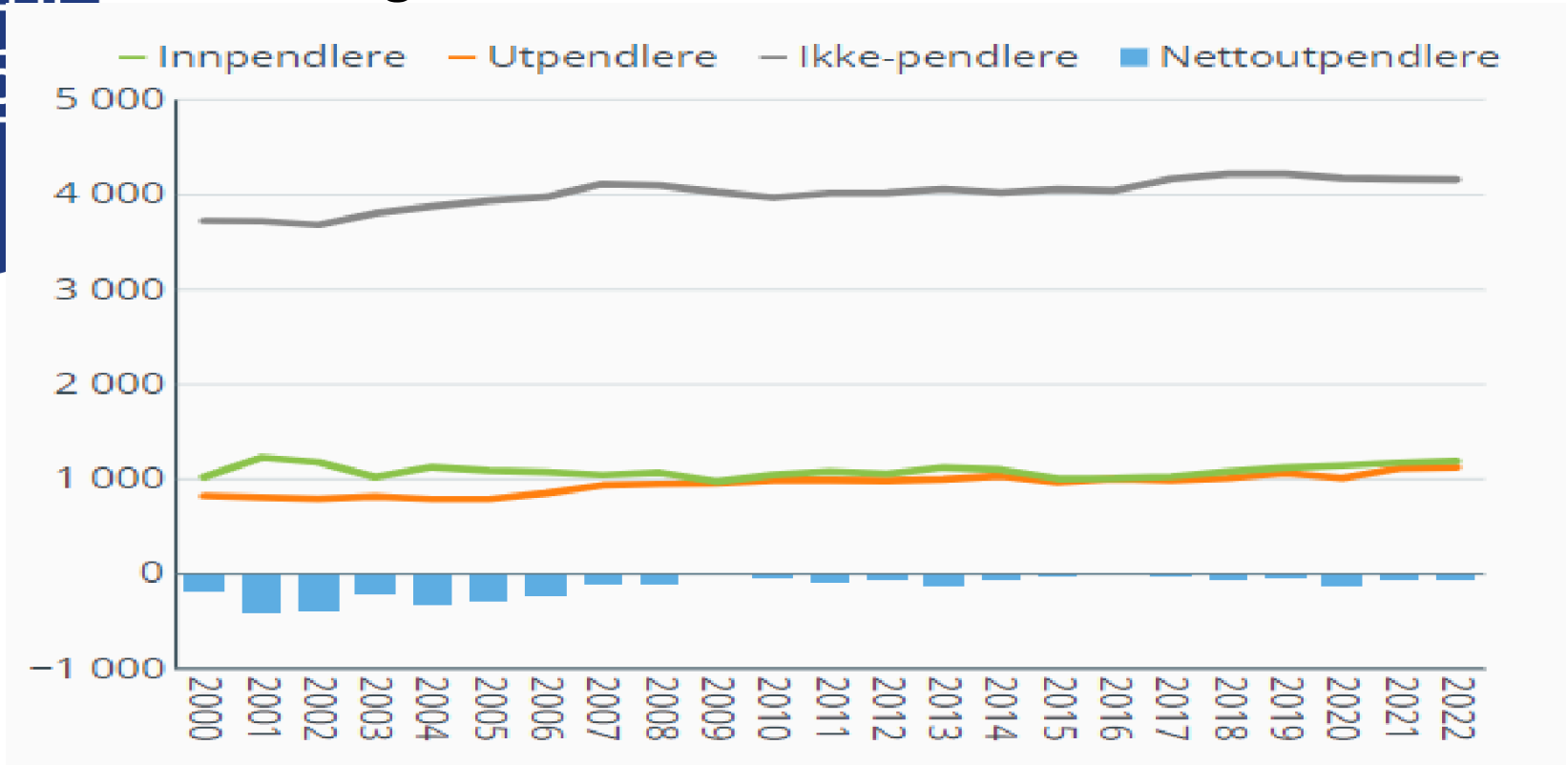

- De blå søylene viser utviklingen i basisnæringene
- De grønne søylene i tabellen er besøksnæringene
- De oransje søylene er regionale næringene
- De røde er offentlige sektor

blåbyen

Sortland kommune

Næringslivet i Sortland kommune

I Norge var det i år 2000 en pendlingsandel på 29,4 % som pendlet til en annen kommune. I 2022 har andelen økt til 34,4 %.

446 pendlet fra Hadsel – 396 pendlet til Hadsel
194 pendlet fra Øksnes – 107 pendlet til Øksnes
97 pendlet fra Andøy
712 pendlet fra Bø

blåbyen

Næringslivet i Sortland kommune

Sysselsettingsandelen blir målt som andelen sysselsatte i befolkningen mellom 15 og 74 år

Næring/årstall	2019	2020	2021	2022	Endring 2019-2022
00-99 Alle næringer	5280	5185	5274	5292	12
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	236	251	265	266	30
05-09 Bergverksdrift og utvinning	81	72	85	89	8
10-33 Industri	300	294	299	303	3
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	123	128	125	123	0
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	564	580	585	569	5
45-47 Varehandel, reparasjon av mote	916	886	872	908	-8
49-53 Transport og lagring	292	271	266	283	-9
55-56 Overnattings- og serveringsvirk	129	130	151	155	26
58-63 Informasjon og kommunikasjon	79	77	77	84	5
64-66 Finansiering og forsikring	20	19	17	22	2
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendom	230	219	234	230	0
77-82 Forretningsmessig tjenesteytin	179	188	215	205	26
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	352	341	366	364	12
85 Undervisning	494	471	450	438	-56
86-88 Helse- og sosialtjenester	1106	1089	1082	1090	-16
90-99 Personlig tjenesteyting	143	136	139	137	-6
00 Uoppgitt	36	33	46	26	-10

På landsbasis er Sortland kommune nummer 205 av de 356 kommunene med hensyn til sysselsetningsandel korrigert for alder og kjønn. Det vil si at kommunen her er noe under middels.

blåbyen